

Hrvatske pravobraniteljice: tolerancija je aktivno zauzimanje za poštivanje drugih i drugačijih

ZAGREB, 10. prosinca 2013. (Hina) - Tolerancija nije formalno zalaganje za apstraktne pojmove nego aktivno zauzimanje za poštivanje jednakih prava za sve i obaveza svakog pojedinca i društva u cijelini da kažu - ne diskriminaciji, govoru mržnje, homofobiji, netoleriranju bilo koje inicijative i zahtjeva da se nekome uskrate prava na slobodu, jednakost, ljubav i obitelj, zajednička je poruka četiriju hrvatskih pravobraniteljica s današnje konferencije za novinare u povodu Dana ljudskih prava.

Tolerancija ne znači ignoriranje i pasivno promatranje kršenja prava drugih, ona je aktivno zauzimanje za poštivanje jednakih prava za sve, neovisno o tome jesu li žene ili muškarci, samohrani roditelji, osobe s invaliditetom, izvanbračni ili bračni parovi, hetero ili homoseksualne orientacije, ove ili one nacije, vjere, ovog ili onog uvjerenja ili statusa, istaknula je pučka pravobraniteljica Lora Vidović.

Osvrnuvši se na posljednje događaje, referendum o ustavnoj kategoriji braka, potpisima za ukidanje cirilice u Vukovaru i ksenofobnim ispadima, Vidović je istaknula kako su ti događaji pokazali zabrinjavajuću količinu netolerantnog javnog govora i ponašanja koji su na najnižim razinama od završetka Domovinskog rata.

Ne smijemo okretati glavu kada vidimo da netko krši nečija prava, kada u susjedstvu čujemo i vidimo zlostavljanje žena. Kao društvo trebamo biti odlučniji u prevenciji, edukaciji i kažnjavanju onih koji ugrožavaju prava drugih, ustvrdila je pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić.

Prihvaćanje različitih sposobnosti osoba s invaliditetom i puno poštivanje njihovih ljudskih prava u praksi znači obaveznu društva da ukloni prepreke i osigura podršku, i u tome smislu hrvatsko društvo treba prijeći s riječi na djela, istaknula je pravobraniteljica za ravnopravnost osoba s invaliditetom Anka Slonjšak.

Kao i drugim manjinama, osobama koje na različit način obavljaju aktivnosti zbog toga jer su slijepe, gluhe, gluhoslijepe, imaju teškoća u kretanju, imaju intelektualne ili psihosocijalne teškoće, važno je da ih drugi prvenstveno dožive i prihvate kao osobu, neovisno o njihovoj teškoći.

Nekad se smatralo kako su teškoće koje osoba ima prirodno ograničenje njezinih ljudskih prava, no danas znamo da ta prava ograničava upravo društvo zbog svoje neprilagođenosti različitim potrebama, rekla je Slonjšak.

Netolerancija u ponašanju odraslih i prihvaćanje agresivne komunikacije kao uobičajene u privatnom i javnom prostoru, na internetu i drugdje, neizbjegno utječe na djecu, pa se nesnošljivost i neprihvaćanje različitosti odražava i kao vršnjačko nasilje, poručila je pravobraniteljica za djecu Mila Jelavić.

No, dok se agresivni ispadi odraslih toleriraju, svjedoci smo izrazito netolerantnog odnosa odraslih prema djeci s problemima u ponašanju, uz zahtjeve za oštrijim kaznama i olakom etiketiranju da su delikventi, razbojnici.

Nesnošljivost među djecom zbog nacionalnih, regionalnih, ekonomskih, svjetonazorskih razlika, neprihvaćanje i izoliranje romske djece, djece s teškoćama u razvoju, siromašne djece, napadi na mlade pripadnike seksualnih manjina, sve su to odrazi ponašanja odraslih i zabrinjavajući simptomi dugogodišnje nebrige društva i države za djecu i mlade, kaže Jelavić.

Na edukaciji se neprestano mora raditi, stoga je nužno da u školama zaživi građanski odgoj, kako bi djeca od rane dobi stjecala znanja i vještine koje će im pomoći da se razviju u tolerantne članove društva koji poštuju različitosti. Roditeljski utjecaj na djecu je najveći, ali i škola je ta u kojoj moraju stjecati znanja o toleranciji, zaključila je Jelavić.

Sve su pravobraniteljice istaknule da je u stvaranju tolerantnog okružja posebno važna uloga javnih osoba, političara, istaknutih aktivista, sportaša, jer oni utječu na oblikovanje javnog mnijenja, pa je njihova odgovornost za javni govor koji potiče nesnošljivost ili mržnju daleko veća.

U razvoju svijesti građana sve veću ulogu imaju mediji koji mogu promicati i navikavati na različitosti, ali isto tako poticati i na stereotipe i predrasude. Osnovna funkcija medija treba biti objektivno praćenje zbivanja te slobodno, kritičko preispitivanje društvenih pojava, poručile su sa zajedničke konferencije za novinare četiri hrvatske pravobraniteljice.

(Hina) xsšh ymd